

स्थितिः” इति । अग्निहोत्रे द्वे आहुती होतव्ये तत्रैकाहुतेरूर्ध्वं
 द्वितीयाहुतिद्रव्यस्य नाशे सति यजमानसम्बन्धिनो ‘द्विपा-
 त्यशवः’ मनुष्याः, विनश्येयुः । द्रव्यविनाशाभावेपि होमका-
 ले तिहीये पूर्वामाहुतिं जुहोतीति पूर्वामाहुतिस्थानमति-
 लङ्घ्य अन्यत्र होमविधानात्, यदि पूर्वाहुतेरुपर्युत्तराहुतिं
 ‘जुहुयात्’, तदा ‘चतुष्पात्यशवः’, विनश्येयुः । तस्माद्रव्यनाशे
 पूर्वाहुतिदेशहोमे च दोषपरिहाराय ‘यत्र वेत्य’ इत्यादि
 मन्त्रेण समिधमादध्यात् । मन्त्रस्यायमर्थः, हे ‘वनस्पते’, ‘देवा-
 नां’, गोप्यानि, ‘नामानि’, यस्मिन् देशे त्वं ‘वेत्य’, तस्मिन्
 देशेऽस्मदीयानि ‘हव्यानि’, प्रापय । अनेन मन्त्रेण समिधमा-
 धायाग्निहोत्रहवन्यामवशिष्टं द्रव्यं मन्त्ररहितमेव जुहुयात्,
 तथा सति ‘यज्ञस्य’ सम्बन्धिनी येयम् ‘आर्त्ता’ द्वितीया-
 हुतिः, याप्यनार्त्ता प्रथमाहुतिः तदुभयमपि वनस्पतिदेवता-
 मुख्येनैव विभज्य धृतवान् भवति । तत् कृत्वेत्यादि पूर्ववत् ॥

यदुक्तं सूत्रकारेण । यदि पुरा प्रयाजेभ्यो वह्निः परिध्य-
 झारं स्कन्देत् सुवस्य बुध्नेनाभि निदध्यान् मातमोमेत्यादि ।
 तदेतद्विधत्ते । “यत्पुरा प्रयाजेभ्यः प्राङ्झारः स्कन्देत् । अ-
 ध्वर्यवे च यजमानाय चाकः स्यात् । यद्वचिणा । ब्रह्मणे च
 यजमानाय चाकः स्यात् । यत्प्रत्यक् । होत्रे च पत्नियै च
 यजमानाय चाकः स्यात् । यदुदङ् । अग्नीधे च पशुभ्यश्च
 यजमानाय चाकः स्यात् । यदभिजुहुयात् । रुद्रोऽस्य पशून्
 घातुकः स्यात् । यन्नाभिजुहुयात् । अशान्तः प्रहियेत